

Põllumajandusministri 27. septembri 2010. a määruse nr 92 "Leader-meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" lisa 2 [RT I, 22.07.2011, 3 – jõust. 25.07.2011]

STRATEEGIA RAKENDAMISEKS KOHALIKU TEGEVUSGRUPI TOETUSE

RAKENDUSKAVA 2012 aastaks

Mittetulundusühing										
Mittetulundusühingu nimi	MTÜ Valgamaa Partnerluskogu									
Mittetulundusühingu registrikood	8	0	2	3	7	7	8	5		

A. Kohaliku tegevusgrupi ülalpidamiskulude eelarve

Jrk nr	Tegevus	Kogusumma	Taotletav toetussumma ¹	Omafinantseering ²	
				Summa	Allikas
1. Personalikulud					
1.1	Personalikulud	75054	75054		
2. Üldkulud					
2.1	Üldkulud	16700	16700		
3. Kontori ehitamise ja parendamise kulud					
3.1	Kontori ehitamise ja parendamise kulud	0	0		
4. Sõidukulud					
4.1	Sõidukulud	4700	4700		
5. Kontoritehnika ja mööbli soetamise kulud					
5.1	Kontoritehnika ja mööbli soetamise kulud	1000	1000		

6. Koolituse, seminari ja infopäeva korraldamise kulud					
6.1	Koolituse, seminari ja infopäeva korraldamise kulud	7400	7400		
7. Infomaterjali koostamise ja väljaandmise kulud					
7.1	Infomaterjali koostamise ja väljaandmise kulud	500	500		
8. Veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud					
8.1	Veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud	6400	6400		
9. Uuringu ja teenuse tellimise kulud					
9.1	Uuringu ja teenuse tellimise kulud	3000	3000		
10. Ekspert hinnangu tellimise kulud					
10.1	Ekspert hinnangu tellimise kulud	750	750		
11. Seminaril, konverentsil, messil ja õppereisil osalemise kulud³					
11.1	Seminaril, konverentsil, messil ja õppereisil osalemise kulud	12500	12500		
12. Kohaliku tegevusgrupi korraldatava rahvusvahelise ürituse kulud					
12.1	Kohaliku tegevusgrupi korraldatava rahvusvahelise ürituse kulud	3000	3000		
13. Stipendiumi maksmise kulud					
13.1	Stipendiumi maksmise kulud	0	0		
14. Mootorsõiduki liisimise või ostmise kulud					
14.1	Mootorsõiduki liisimise või ostmise kulud	0	0		
15. Reklaammaterjali väljaandmise kulud⁴					
15.1	Reklaammaterjali väljaandmise kulud	500	500		
1–15 Kokku		131504	131504		

B. Strategia meetmete rakendamise eelarve

16. Kohaliku tegevusgrupi strategia meetmete rakendamine

<i>Jrk nr</i>	<i>Strategia meetme nimetus</i>	<i>Kogusumma</i>	<i>Taotletav toetussumma</i>	<i>Selle telje number, mille raames meetme rakendamist rahastatakse⁵</i>	<i>Omafinantseering</i>	
					<i>Summa</i>	<i>Allikas⁶</i>
16.1	Kogukonna algatused ja koostöö	298888,89	269000	3	29888,89	
16.2	Noorte algatused ja koostöö	137200	123480	3	13720	
16.3	Etevõtete areng ja koostöö	298627,78	268765	3	29862,78	
16. Kokku		734716,67	661245			

<i>Telje number</i>	<i>Taotletav toetus</i>
I telg	32000
II telg	0
III telg	629245
Kokku	661245

1–16 Kokku	866220,67	792749
-------------------	------------------	---------------

C. STRATEEGIA MEEDE⁷

1. Meetme nimetus
MEEDE 1: KOGUKONNAALGATUSED JA KOOSTÖÖ - kogukonnaalgatused elukeskkonna koostöö ja maine parandamiseks
2. Meetme eesmärk
<ul style="list-style-type: none">
• Kohalike kogukondade paranenud koostöövõime ning suutlikkus parendada oma elukeskkonda, sh inimeste parem kaasatus arendustegevusse ja otsustusprotsessidesse;
• Kvaliteetsem ja atraktiivsem elukeskkond ning paremini väärtustatud paikkonna eripära külades, alevikes, alevites ning väikelinnades;
• Kohalike kogukondade vajadustele vastavate teenuste ühtlasem kättesaadavus kogukonna ressurside baasil; <p>Tegevuspiirkonna tugevam maine, millega on teadvustatud kultuurilist-ajaloolist tausta, looduslähedast elukeskkonda koos spordi- ning puhkamisvõimalustega</p>
3. Toetatavad tegevused⁸
<p>Tegevus 1: „Väärt elukeskkond“ ehk elukeskkonda ja uusi aktiivseid tegevusvõimalusi loovate kogukonnaprojektide rakendamine;</p> <ul style="list-style-type: none">
• uusi tegevusvõimalusi loovad tegevused
• Paikkonna visuaalset eripära rõhutavad tegevused <p>Tegevus 2: „Kogukonna hääl“ ehk küladevahelise koostöö soodustamise, kogukondade mõju tugevdamise ja valla piire ületavate külade koostööprojektide rakendamine;</p> <ul style="list-style-type: none">
• koolitused, seminarid, õppereisid
• külade- ja kogukondadevahelist koostööd ja kogukondade mõju soodustavad tegevused (s.h valla piire ületavad) <p>Tegevus 3: Piirkonna mainet ja atraktiivsust tõstvate projektide rakendamine. Meetme eesmärgede toetavate tegevuspiirkonda hõlmavate projektide rakendamine.</p> <ul style="list-style-type: none">
• Koolitused, seminarid, õppereisid, konverentsid
• Piirkonna mainet ja atraktiivsust tõstvate projektide rakendamine <p>Toetatavad tegevused vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 24 Kulude abikõlblikkus vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 26 Tegevused võivad sisaldada investeeringuid ning vabatahtlikku tööd omafinantseeringuna vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr.</p>

4. Meetme sihtgrupp

Tegevus 1: MTÜ, SA, KOV

Tegevus 2: MTÜ, SA, KOV

Tegevus 3: Valgamaa Partnerluskogu

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Partnerluskogul on eelnevad positiivsed kogemused muutuste ellukutsumiseks kogukondades, mida on rakendatud koondnimetusega „valged laigud“. Olukord 2010. aastaks on muutunud ja kogukondade arenguvõimalustest saadakse üha paremini aru. Arengutõuge peab aga jätkuma, kuna Valgamaal on mitmeid piirkondi, kus kogukondade koostöövõime ja teenuste kättesaadavus peab veelgi oluliselt paranema. Kogukonnasuhete parandamist takistab ressurside puudus, mis omakorda pidurdab arenguks kohalikke ressursse kasutamist ning samuti hankida vahendeid väljastpoolt piirkonda. Ühtlasi on probleemiks elanike ja ettevõtjate passiivsus ning korrusmajakogukondade kaasamine kogukonna arendamisel.

Tegevuspiirkonna vajaduste analüüs näitab, et valgamaalaste ühisteks huvideks on parema heakorraga ja atraktiivsem elukeskkond. Koduküla, asula ja linn peab nii sotsiaalselt kliimalt kui ka võimaluste rohkuselt olema selline, kus tahetakse elada ning kuhu soovitakse tagasi tulla. Sellist elukeskkonda ei saa üksi kujundada riik või omavalitsus. Kogukonnal endal on siin suurim roll. Partnerluskogu peab oluliseks motiveerida kogukondi tegema koostööd selle nimel, et Valgamaa külad ja asulad oleksid jätkusuutlikud, et elanikud oskaks nende eest ühiselt hoolt kanda, sinna uusi tegevusvõimalusi luua. Meede toetab ka koostööd, mis on suunatud piirkondliku visuaalse ja kultuurilise identiteedi tugevdamisele ning piirkonna mainet tõstvate kodanikalgalgatuslike ürituste käivitamisele. Piirkonna maine osas tuleb leida kandvad ideed ning tagada järjepidevus nende teadvustamiseks. Seda tuleb teha nii kultuurilise-ajaloolise tausta, looduslähedase elukeskkonna ja toetatavate tegevuste seos strateegiaga.

Valgamaa Partnerluskogu strateegia 2006-2013 peatükk 2.7 Valgamaalaste peamised vajadused.

„Ühistegevus“:

- Rohkem koostööd eri huvigruppide vahel
- Leida ja toetada eestvedajaid
- Vaja külakeskusi, -platse, puhkealasid
- Inimeste algatusvõime ja aktiivsus
- Rohkem ringijuhte ja võimalusi huvitegevuseks, eriti spordi harrastamiseks
- Paikkondade parem heakord ja atraktiivsem välisilme

„Elukeskkond“:

<ul style="list-style-type: none"> • Rohkem, paremini kättesaadavaid teenuseid • Parem heakord ning kaunis, puhas keskkond
6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab
3.telg
7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa kohaselt.
Artiklid 52, 55 punktid a) ja b), 56, 57, 59, 63. Koodid 321, 322, 323, 421.
8. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub
Ei kattu
9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed
Aastaks 2013: <ul style="list-style-type: none"> • Elukeskkonnaprojektid 50 rakendunud projekti; • Uued tegevused piirkonnas – 15 rakendunud projekti; • Küladevahelised koostööprojektid – 10; • Valla piire ületavad projektid – 10 • Külade, alevike ja väikelinnade arv, kus mis on hõlmatud tegevustega – 50; • Investeeringute kogumaht 6,0 mln krooni; • Väärt elukeskkonna tegevustesse kaasatud 5000 elanikku; • Kogukonna hääle projektides kasusaajate arv 1500 elanikku; • Koolitatud 80 eestvedajat ja nõustatud 60 kogukonda; Rakendunud vähemalt viis olulise tähtsusega maineprojekti.
10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale⁹
Tegevused 1-2 <p>Üks taotleja saab esitada ühe tegevuse raames ühe taotluse taotlusvoorus. <u>Nõuded taotlejale</u> vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 23 <u>Esitatavad dokumendid:</u> - Valgamaa Partnerluskoogu poolt kehtestatud projekti kirjeldus. - Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid - Hinnapakkumised peavad vastama Põllumajandusministri 27. september 2010</p>

määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Nõuded taotlusele: taotluses kirjeldatud tegevuste või investeeringu kasusaajaks peab olema tegevuspiirkond ning selle elanikud.

Tegevus 3

Nõuded taotlejale vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 23

Esitatavad dokumendid:

- Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid
- Hinnapakkumised peavad vastama Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Nõuded toetuse saajale vastavalt Põllumajandusministri 27. september 2010 määrusele nr 92 §36

Nõuded muudatuste esitamise kohta vastavalt Põllumajandusministri 27. september 2010 määrusele nr 92 §35

Nõuded tegevuse elluviimist ja investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamiseks vastavalt Põllumajandusministri 27. september 2010 määrusele nr 92 §37

11. Toetuse maksimaalsed suurused ja määrad

Tegevus 1

Maksimaalne toetussumma 15 000 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Tegevus 2

Maksimaalne toetussumma 4 700 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Tegevus 3

Maksimaalne toetussumma 50 450 EUR ühe taotluse kohta.

Toetusmäär kuni 90%.

1. Meetme nimetus

MEEDE 2: NOORTE ALGATUSED JA KOOSTÖÖ – tugisüsteem Valgamaa noortele

2. Meetme eesmärk

- Soodsamad tingimused ning mitmekesisemad võimalused noorte algatusvõime, annete ja ettevõtlikkuse arendamiseks;
- Noorte parem kaasatus kogukonda ning oma elukeskkonna kujundamiseks;
- Noorte aktiivsuse ja juhtimissuutlikkuse arendamine;

- Suurem koostöövõime noorsootöö edendamisel.

3. Toetatavad tegevused ⁸

Tegevus 1: „Noor Valgamaa“ ehk kogukonna noorteprojektide rakendamine

a) Kogukonna noorteprojektide rakendamine

- noortekeskuste loomine ja parendamine (võib sisaldada ehitustegevusi ehitusseaduse mõistes);
- vaba aja tegevuseks vajaliku soetamine;
- mänguväljakute rajamine ja parendamine;
- koolituste, laagrite, seminaride, infopäevade jt ürituste korraldamine;
- huvialaringide algatamine;
- teised noorte tegevusvõimalusi laiendavad algatused.

b) Maakondliku tähtsusega noorteprojektide rakendamine

- koolituste, laagrite, seminaride, infopäevade jt ürituste korraldamine sh noorsootöötajatele;
- maakondliku noorsootöoteemalise info edastamine;
- teised Valgamaa noorsootööd arendavad tegevused.

Tegevus 2: „Noorte võimlused maal“ ehk noorte omaalgatuslike väikeprojektide rakendamine (maksimaalne toetussumma 640 EUR noorterühma kohta):

- noorte endi poolt algatatud ühisüritused;
- noortekeskuste tegevusvõimaluste mitmekesistamine;
- vaba aja tegevuseks vajaliku soetamine;
- koolitused, seminarid, laagrid, õppepäevad;
- muud noorte omaalgatust ja ühistegevust soosivad tegevused.

Tegevus 3: Noorsootöö võrgustiku laiendamine, nõustamine ja koolitamine.

- koolitused, seminarid, laagrid, õppepäevad, konverentsid;
- muud noorte omaalgatust ja ühistegevust soosivad tegevused (s.h koostööprojektid).

Toetatavad tegevused vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr. 92 § 24
Kulude abikõlblikkus vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr. 92 § 26
Tegevused võivad sisaldada investeeringuid ning vabatahtlikku tööd

omafinantseeringuna vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr. 92 § 29

4. Meetme sihtgrupp

Tegevus 1: MTÜ, SA, KOV

Tegevus 2: MTÜ, SA, KOV

Tegevus 3: MTÜ Valgamaa Partnerluskogu

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Valgamaa üheks tõsisemaks probleemiks on suur väljaränne, mis on põhjustanud külade hääbumist, teenuste kadumist ning kaudselt ka ettevõtluse vähesust. Eriti suur on väljaränne kvalifitseeritud noorte ja kaugemalt tööd otsivate perede arvelt. Koolinoored (vanuses 7- 18) vajavad huvide ja tööharjumuste oskuslikku suunamist. Noored vanuses 19-26 eluaastat vajavad soodsat elu-, töö ja ettevõtluskeskkonda, samuti teadmisi ettevõtlusest, sh pereettevõtlusest.

Noorte piirkonda jäämise üheks eelduseks on sidusus kogukonnaga, mis tekib siis, kui täiskasvanud elanikkond arvestab noorte arenguvajadustega ka väljaspool haridussüsteemi ning võimaldab neil omada kogukonnas aktiivset rolli. Maapiirkondade laste ja noorte huvitegevus ja vaba aja veetmise võimaluste valik on piiratud, see on üks põhjuseid, miks paljud noored praeguses kodukohas oma tulevikku ei näe.

Meede tugineb Valgamaa noorsootöö arengustrateegia 2009–2020 eesmärkidele ja tegevuskava ülesannete täitmisele, mis on just keskendunud eelnevate kitsaskohtade likvideerimisele.

Noorsootöö tulemuslikkus ja jätkusuutlikkus sõltub olulisel määral koostööst noortega tegelevate inimeste, organisatsioonide vahel. Antud meede loob eelkõige soodsa keskkonna noorte aktiivsuse tõstmiseks, kellest oodatakse piirkonda tulevikus uusi eestvedajaid, otsustajaid ja tööandjaid. Ühtlasi tuleb piirkonnas parandada huviringide sh „mehiste ringide“ kättesaadavust. Parandada noortele suunatud transpordi korraldust, võtta paremini kasutusele olemasolevad ruumid, sealhulgas nädalavahetustel tühjana seisvad ehitised, kohandada neid noorte jaoks. Pöörata suuremat tähelepanu 18+ vanusele kes just nädala lõppudel käivad kodukandis ja vajaksid koostegutsemise võimalusi. Õpetada nii noortele kui ka täiskasvanutele rohkem koostööoskusi - tunnustamist, kaasamist, kuulamist ja tolerantsust..Noortele suunatud informatsiooni paremaks juhtimiseks tuleks arendada noorteportaali.. Korraldada regulaarselt maakondlikke üritusi, kuhu on kaasatud kõik noorsootöö osapooled. Viia läbi töö- ja haridusmesse koostöös Lõuna-Eestis koolide ja ettevõtjatega. Rakendada tööelu tutvustavaid meetmeid nagu töövarjupäevad, malevad, töölaagrid, ettevõtete külastused jne. Algatada kohalikke diskussioone noorte ja tööandjate vahel. Motiveerida tööandjaid rohkem koolinoortele pakkuma suviti tööd ning luua infosüsteem, mis annaks teada suvisest töö ja tööjõu pakkumisest.

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3. telg

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis

<p>käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa kohaselt.</p>
<p>Artiklid 52, 56, 57, 59 ja 63. Koodid 321, 322, 323, 421.</p>
<p>8. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub</p>
<p>Ei kattu</p>
<p>9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed</p>
<p>Aastaks 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendatud vähemalt 60 noorteprojekti ja 8 koostööprojekti; • Projektidest kasusaajate hulk vähemalt 2000 noort; • Võrgustikku kuulub vähemalt 75 noorteliidrit ja juhendajat; • Külade, alevike ja väikelinnade arv, kus mis on hõlmatud tegevustega – 50; • Investeeringute kogumaht 3,0 mln krooni • Igas Partnerluskogu tegevuspiirkonnas toimib noorsootöö; • Partnerluskogu koolitustel, konverentsidel ja õppereisidel on osalenud vähemalt 100 noort; • Ellu on viidud vähemalt 50 noortealgatust, millesse on kaasatud 1000 noort; • Projektide juhtimise kogemuse on saanud vähemalt 30 noort; • Ellu on viidud 1/3 noortestrategie alameesmärkidest ning käivitunud on noorteportaal.
<p>10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale ⁹</p>
<p>Tegevus 1 Üks taotleja saab esitada ühe tegevuse raames ühe taotluse taotlusvoorus <u>Nõuded taotlejale</u> vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr. 92 § 23</p> <p>a) Kogukonna noorteprojektide rakendamine- projekt ei kaasa kõiki Valgamaa piirkondi.</p> <p>b) Maakondliku tähtsusega noorteprojektide rakendamine- projekt kaasab kõiki Valgamaa piirkondi ja arendab maakondlikult noorsootööd.</p> <p><u>Esitatavad dokumendid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Valgamaa Partnerluskogu poolt kehtestatud projekti kirjelduse vorm. • Põllumajandusministri 27.09.2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid. • Hinnapakkumised peavad vastama Põllumajandusministri 27.09.2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Nõuded taotlusele: taotluses kirjeldatud tegevuste või investeeringu kasusaajaks peab olema tegevuspiirkond ning selle noored või noorsootöötajad või noortega tegelejad.

Tegevus 2

Üks taotleja saab esitada ühe tegevuse raames ühe taotluse taotlusvoorus

Nõuded taotlejale vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr. 92 § 23

Esitatavad dokumendid:

- Valgamaa Partnerluskogu poolt kehtestatud projekti kirjelduse vorm.
- Põllumajandusministri 27.09.2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakumised peavad vastama Põllumajandusministri 27.09.2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Nõuded taotlusele: taotluses kirjeldatud tegevuste või investeeringu kasusaajaks peab olema tegevuspiirkond ning seal elavad noored.

Tegevus 3

Nõuded taotlejale vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr. 92 § 23

Esitatavad dokumendid:

- Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid
- Hinnapakumised peavad vastama Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Nõuded toetuse saajale vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr 92 §36

Nõuded muudatuste esitamise kohta vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr 92 §35

Nõuded tegevuse elluviimist ja investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamiseks vastavalt Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusele nr 92 §37

11. Toetuse maksimaalsed suurused ja määrad

Tegevus 1.

- a) Kogukonna noorteprojektide rakendamine: Maksimaalne toetussumma 6 400 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.
- b) Maakondliku tähtsusega noorteprojektide rakendamine: Maksimaalne toetussumma 15 200 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Tegevus 2

Maksimaalne toetussumma 640 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Tegevus 3

Maksimaalne toetussumma 14 000 EUR ühe taotluse kohta.

Kõikide tegevuste toetusmäär kuni 90%

1. Meetme nimetus

Meede 3 ETTEVÕTETE ARENG JA KOOSTÖÖ - ettevõtluse edukuse tõus Valgamaal

2. Meetme eesmärk

- Ettevõtlusaktiivsuse tõus Valgamaal;
- Valgamaa mikroettevõtete ning nende poolt pakutavate toodete ja teenuste konkurentsivõime tõus;
- Koostöö ettevõtete vahel;
- Ettevõtjate parem ligipääs informatsioonile ja nõuannetele.

3. Toetatavad tegevused ⁸

1. Tugev Tegija:

- võimaldab tegutsevate ja alustavate (alla 12 kuu tegutsenud) ettevõtete investeeringutega seotud tegevusi;
- toodete, teenuste kvaliteeti ja ettevõtte konkurentsivõimet tõstvad investeeringud;

2. Äripartnerlus – võimaldab koostöölaseid tegevusi;

3. Ettevõtluse tugisüsteemi ja rahvusvaheliste ühisturustusprojektide edendamine. Eesti sisene ja rahvusvaheline koostöö.

Toetatavad tegevused vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 24
Kulude abikõlblikkus vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 26
Tegevused võivad sisaldada investeeringuid ning vabatahtlikku tööd omafinantseeringuna vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 29

4. Meetme sihtgrupp

Tegevus 1: Töötleva- ja teenindava sektori mikroettevõtted, kes on registreeritud ja tegutsevad Valga maakonnas, v.a Valga linnas.

Tegevus 2: Valgamaal registreeritud MTÜ-d, SA-d, ettevõtjad

Tegevus 3: Valgamaa Partnerluskogu

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Aasta 2009 Statistikaameti andmetel tehtud ettevõtluskaardistus näitas, et Valgamaal on registreeritud 1007 äriühingut ja 433 füüsilisest isikust ettevõtjat. Ettevõtluse aktiivsus jääb alla Eesti keskmisele. Valgamaa ääremaa valdades Taheval ja Põdralas on ettevõtlusaktiivsus veelgi madalam. Õrus on registreeritud üksnes 12 äriühingut, kuigi tegemist on maakonna keskel asetseva vallaga. Uusettevõtluse ärgitamine koolituse, nõuande ja toetuste abil on eriti oluline just ääremaadel, millega peab kaasnema ka investeeringutoetus. Valgamaa ettevõtluse konkurentsivõime jääb oluliselt alla Eesti keskmisele. Vaatamata loodusressursi poolt antavatele eelistele on üldiselt tingimused edukaks konkurentsivõimeliseks ettevõtluseks keerulised. Suuremad keskused on kaugel, kohalik turg väike,

piirkond kaotab jätkuvalt oskustööjõudu. Samas on veel kasutamata uued võimalused, mida pakub Schengeni lepinguga avanenud piir Läti suunas (vaid 11 % ettevõtetest turustab Lätis.)

Valgamaa ettevõtjad vajavad suuremat tuge oskuste, info ja investeeringute näol. Lisaks soodsale ettevõtluskeskkonnale ja tugevale tugisüsteemile vajavad Valgamaa ettevõtted tänasest paremat ligipääsu finantsidele. Suur osa piirkonna mikroettevõtetest ei ole veel täna teadlikud toetusvõimalustest. Samas üle 10 töötajaga väikeettevõtja probleemiks on toetusvõimaluste vähesus. Ettevõtlusuuringu kohaselt alahindavad Valgamaa ettevõtjad täna tootearenduse tähtsust konkurentsivõime tõstmisel, seega on uuenduslikkuse julgustamine oluline. Oluline on ka koostöö arendamine ning ühisturundus.

Valgamaa Partnerluskogu strateegia 2006-2013 peatükk **2.7 Valgamaalaste peamised vajadused.**

Ettevõtlus

- Rohkem atraktiivseid ja tasuvaid töökohti
- Kvaliteetne tööjõud
- Ideede arendamine
- Rohkem tähelepanu noorte ettevõtlikkusele
- Parem ligipääs kapitalile/toetustele
- Ettevõtluse arenguks vajalikud teenused
- Koostöö ettevõtjad-omavalitsus ja ettevõtjad omavahel
- Rohkem tuge ettevõtjatele (info, koolitus, nõustamine)

Aastal 2010 läbi viidud Valgamaa Partnerluskogu vahehindamise ja strateegia uundamise käigus ilmnes, et valgamaalaste peamised vajadused ei ole muutunud ning vajavad edasiarendamist.

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3 telg

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa kohaselt.

Meetmekood 311, artikkel 52;
Meetmekood 312, artikkel 54;
Meetmekood 313, artikkel 55;
Meetmekood 321, artikkel 56;
Meetmekood 331, artikkel 58;
Meetmekood 121, artikkel 26;
Meetmekood 123, artikkel 28;
Meetmekood 124, artikkel 29;
Meetmekood 132, artikkel 32;
Meetmekood 133, artikkel 33;
Meetmekood 111, artikkel 21;
Meetmekood 421.

8. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Aastaks 2013:

- Rakendatud 50 ettevõtte investeeringud, Investeeringute kogumaht vähemalt 17 mln krooni;
- Võrgustikesse kaasatud 250 ettevõtjat;
- Rakendatud 2 siseriiklikku koostööprojekti ja 1 rahvusvaheline koostööprojekt;
- Koolitustes osalenud vähemalt 75 ettevõtjat. Kokku teostatud 15 koolituspäeva.

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale⁹

Tegevus 1

Üks taotleja saab esitada ühe tegevuse raames ühe taotluse taotlusvoorus

Nõuded taotlejale:

- Alustav mikroettevõtte (äriühing, FIE) töötlevas ja teenindavas sektoris, kes on Partnerluskogule taotluse esitamise hetkel registreeritud Äriregistris vähem kui 12 kuud.
- Tegutsev mikroettevõtte (äriühing, FIE) töötlevas ja teenindavas sektoris, kes on Partnerluskogule taotluse esitamise hetkel registreeritud Äriregistris kauem kui 12 kuud.
- Taotleja on registreeritud ja tegevuskoht on Valga maakonnas, välja arvatud Valga linnas.
- Ettevõtte tegevusala määramise aluseks on EMTAKi kood
- Taotleja omanikud/osanikud ei ole juriidilised isikud.
- Vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 23.

Esitatavad dokumendid:

- Valgamaa Partnerluskogu poolt kehtestatud taotlusvorm ja äriplaan.
- Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakkumised peavad vastama Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Tegevus 2

Üks taotleja saab esitada ühe tegevuse raames ühe taotluse taotlusvoorus

Nõuded taotlejale:

- Mittetulundusühing või Sihtasutus peab olema registreeritud Valgamaal. SA eesmärgiks peab olema ettevõtluse arendamine, mittetulundusühing peab ühendama ettevõtjaid. MTÜ liikmed võivad olla eriaisikud, kuid nad peavad esindama MTÜ-s ettevõtet.
- Väikeettevõtte (äriühing, FIE) peab olema registreeritud ja tegutsema Valga maakonnas (välja arvatud Valga linnas) ja omanikud ei ole juriidilised isikud.
- Kui taotleja on ettevõtja, peab projektis osalema vähemalt kaks partnerit, kellest vähemalt üks peab tegutsema Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas. Projekti kasusaajatest vähemalt 2/3 on tegevuspiirkonna ettevõtted.
- vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 23

Esitatavad dokumendid:

- Valgamaa Partnerluskogu poolt kehtestatud taotlusvorm.
- Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakkumised peavad vastama Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Tegevus 3

Nõuded taotlejale vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 23

Esitatavad dokumendid:

- Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §31 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakkumised peavad vastama Põllumajandusministri 27. september 2010 määruse nr 92 §27 toodud nõuetele.

Nõuded toetuse saajale vastavalt Põllumajandusministri 27. september 2010 määrusele nr 92 §36

Nõuded muudatuste esitamise kohta vastavalt Põllumajandusministri 27. september 2010 määrusele nr 92 §35

Nõuded tegevuse elluviimist ja investeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamiseks vastavalt Põllumajandusministri 27. september 2010 määrusele nr 92 §37

11. Toetuse maksimaalsed suurused ja määrad

Tegevus 1

Alustava ettevõtte toetuse määr 40-60%, maksimaalne toetussumma 12 700 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Tegutseva ettevõtte toetuse määr 40%-60%, maksimaalne toetussumma 19 000 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Toetusmäär kuni 40% mootorsõiduki (mille sihtotstarve on kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonnas elanikele teenuse osutamine) maksumusest.

Meetmekoodi 121 puhul on toetuse määr kuni 60% kui taotleja on taotlemise hetkel noorem kui 40 aastat vana ja investeeringu asukoht on ebasoodsas piirkonnas; toetuse määr kuni 50% kui taotleja on taotlemise hetkel noorem kui 40 aastat vana ja investeeringu asukoht ei ole ebasoodsas piirkonnas või taotleja on vanem kui 40-aastane ja investeeringu asukoht on ebasoodsas piirkonnas; toetusmäär kuni 40% kui taotleja on vanem kui 40-aastane ja investeeringu asukoht ei ole ebasoodsas piirkonnas (noore ettevõtja (OÜ) puhul peavad kõik osanikud olema nooremad kui 40-aastased).

Meetmekoodi 123 puhul toetusmäär kuni 50%.

Tegevus 2

Kui taotlejaks on MTÜ või SA, siis toetuse määr kuni 80%, maksimaalne toetussumma 9 600 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Kui taotlejaks on ettevõtte, siis toetuse määr kuni 60%, maksimaalne toetussumma 9 600 EUR ühe taotleja kohta taotlusvoorus.

Tegevus 3

Taotlejaks Valgamaa Partnerluskogu toetuse määr 90%, maksimaalne toetussumma 47 820 EUR ühe taotluse kohta.

Toetusmäärad vastavalt Põllumajandusministri 27.september 2010 määrusele nr. 92 § 28

Taotleja, kes investeerib majandustegevusse ja ettevõtlusesse, tema toetus on käsitletav vähese tähtsusega abina.

Rakenduskava on vastu võtnud kohalik tegevusgrupp¹⁰ MTÜ Valgamaa Partnerluskogu üldkoosolek 24.10.2011

_____
(allkirjastatud digitaalselt

_____
Ermo Kruise

2	4	1	0	2	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

(kuupäev, kuu ja aasta)

---

¹ Omafinantseeringu suuruse arvutamiseks lahutatakse toetuse kogusummast taotletava toetuse summa.

² Investeeringuobjektidelt, tegevuste korraldamisest ja muudest tuludest laekuv summa arvestatakse kohaliku tegevusgrupi omafinantseeringuna. Väljamakstava toetuse summast arvestatakse maha nimetatud tuludest laekunud summa, mis ületab rakenduskava eelarves märgitud omafinantseeringu.

³ Reale 11 märgitakse ka koostöö arendamise raames tehtavate kingituste kulud.

⁴ Reale 15 märgitakse ka reklaamkingituste kulud.

⁵ Integreeritud strateegia meetme korral märgitakse selle telje number, mille rahaline osakaal on meetmes kõige suurem.

⁶ Omafinantseeringu allikas märkida juhul, kui selle meetme raames saab toetust taotleda ainult kohalik tegevusgrupp.

⁷ Osa C täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi.

⁸ Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

⁹ Märgitakse dokumendid, mida taotleja peab esitama.

¹⁰ Märgitakse rakenduskava vastu võtnud organ ja vastuvõetud otsuse aeg rakenduskava kinnitamise kohta.